जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५

प्रदेश सरकार

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

प्रदेश नं.३

मकवानपुर, नेपाल ।

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना: नेपालको संविधानको धारा ४२ को उपधारा (२) मा आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तिकरण र विकासका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, रोजगारी, खाद्यान्न र सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसर तथा लाभ पाउने हक हुने व्यवस्था भएकोले लोपोन्मुख, अति सीमान्तकृत समुदायका विपन्न वर्गलाई आवासको व्यवस्थाको लागि नेपाल सरकारले "जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७३" बमोजिम कार्यान्वयन गर्दै आईरहेकोमा आ.व. २०७५/७६ देखि प्रदेशमा हस्तान्तरण भई आएको र प्रदेश सरकारबाट कार्यान्वयन गर्ने गरी नीति तथा कार्यक्रममा व्यवस्था भए बमोजिम जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका २०७४ बमोजिम छनौट भैसकेका लाभग्राहीहरुको आवास निर्माण कार्य भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय मार्फत कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिएकोले प्रदेश सरकार (मन्त्रिपरिषद्ले) यो कार्यविधि बनाइ लागू गरेको छ।

परिच्छेद -१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम "जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि प्रदेश सरकार,मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) **"आवास इकाई"** भन्नाले लाभग्राही घरधनीले पाउने घर सम्झनु पर्छ।

(ख) **"जनता आवास समन्वय समिति कार्यक्रम"** भन्नाले जनता आवास कार्यक्रम सम्झनु पर्छ।

(ग) **"कार्यकम कार्यान्वयन इकाई"** भन्नाले दफा १० को उपदफा (४) बमोजिमको कार्यकम कार्यान्वयन इकाई सम्झनु पर्छ।

(घ) **"कार्यकम समन्वय इकाई"** भन्नाले दफा १० को उपदफा (१) बमोजिमको कार्यकम समन्वय इकाई सम्झनु पर्छ।

(ङ) **"कार्यालय"** भन्नाले प्रदेश अर्न्तगतको सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालय सम्झनु पर्छ।

(च) **"जनता आवास"** भन्नाले स्वीकृत डिजाईन अनुसारका आवास इकाई सम्झनु पर्छ।

(छ) **"निर्माण समिति"** भन्नाले दफा १७ बमोजिमको समिति सम्झनु पर्छ।

(ज) **"जनता आवास समन्वय समिति"** भन्नाले दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ।

सचिव

(झ) **"प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समिति"** भन्नाले दफा १४ बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ ।

(ञ) **"मन्त्रालय"** भन्नाले प्रदेश सरकारको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(ट) **"लाभग्राही"** भन्नाले दफा ४ बमोजिम छनौट भएको लाभग्राही घरधनी सम्झनु पर्छ ।

(ठ) **"लक्षित वर्ग"** भन्नाले कार्यक्रम लागू हुने स्थानमा विगत देखि स्थायी रुपमा बसोबास गरेका राष्ट्रिय दलित आयोगको सूचीमा सूचिकृत भएका दलित, विपन्न मुसलमान तथा सालवसाली रुपमा नेपाल सरकारले बजेट वक्तव्य मार्फत सम्बोधन गरी समेट्ने लोपोन्मुख र अति सीमान्तकृत जाति वा समुदायका विपन्न वर्गहरु सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद -२
लक्षित वर्गको पहिचान र कार्यक्रम कार्यान्वयन

३. **लक्षित वर्गको पहिचान** :(१) लक्षित वर्गको पहिचान देहायका आधारमा गरिने छ :-

(क) विगतदेखि सम्बन्धित स्थानमा स्थायी बसोबास गर्दै आएको प्रमाण,

(ख) जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा वा घर जग्गाको तिरो वा शुल्क बुझाएको भए सो सम्वन्धी कागजात वा आफू विगत देखि सो स्थानमा बसोबास गरीआएको भन्ने स्थानीय तहको सिफारिस,

(ग) बिजुली, धारा वा अन्य सुविधा शुल्क बुझाएको कागज,

(घ) लाभग्राही बसोबास गर्दै आएको घरको भौतिक अवस्था,

(ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहले लक्षित वर्गभित्र परेको भनी गरेको सिफारिस ।

(२.) उपरोक्त अनुसारका लक्षित वर्गको पहिचानको लागि व्यवस्था भएको वुदाँ नं ३ को (क), (ख) र (ग) मध्ये कुनै एक मात्र आधार लिई लक्षित वर्गको पहिचान गर्न सकिने छ ।

४. **लाभग्राहीको छनौटका आधार** : हाल नेपाल सरकारको स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिमको आ.व.२०७४/७५ मा छनौट भएका लाभग्राहीहरु नै लाभग्राही हुनेछन ।

५. **कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थल** :(१) साधारणतया दश लाभग्राही परिवार वसोवास भएको स्थान वा बस्तीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।

तर छरिएर बसोबास गरेको डोम, अति सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख जातिको बस्तीको हकमा यो बन्देज लागू हुने छैन ।

(२) कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थल पहिचान गर्दा लक्षित वर्गको घर यथास्थानमा पुन:निर्माण हुनेगरी गरिनेछ ।

तर प्राकृतिक प्रकोपको जोखिममा रहेको, वन सीमाक्षेत्रमा परेको वा कुनै कारणबाट विवादित घडेरी भएको स्थानमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छैन ।

सचिव

परिच्छेद ३

रकम तथा निर्माण सामग्री सम्वन्धी

६. **रकम उपलब्ध गराउने :**(१) कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईले लाभग्राहीलाई आवास निर्माण गर्न लाभग्राहीको खातामा सोभै रकम उपलब्ध गराउने छ।

(२) रकम प्राप्त गर्न लाभग्राहीले रकम प्राप्त गर्ने शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईले सिफारिस गरेको बैङ्कमा खाता खोल्नुपर्नेछ।

(३) लाभग्राहीलाई रकम उपलव्ध गराउने सम्वन्धमा कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई र लाभग्राही बिच अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्नेछ।

(४) यो कार्यविधि लागु हुनुभन्दा पहिला साविक कार्यविधि बमोजिमको सम्झौता भएपछि कार्यालयले निर्माण सामग्री उपलब्ध गराएको भए सो वापतको रकम कटाई बाँकी रकम सोभै लाभग्राहीको बैंक खाता मार्फत उपलब्ध गराउने छ।

(५) शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई र सोभै रकम प्राप्त गर्ने लाभग्राहीबीच भएको सम्झौता बमोजिम शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले सोभै रकम प्राप्त गर्ने लाभग्राहीलाई कार्य प्रगतिका आधारमा बिल भरपाई प्राप्त भएको मितिले तीस दिन भित्रमा किस्ता बन्दीमा रकम उपलब्ध गराउने छ।

(६) सम्झौता तथा खर्च सम्वन्धी सम्पूर्ण फाँटवारी राख्ने तथा लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी सम्वन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालयको हुनेछ।

७. **निर्माण सम्पन्न भएको मानिने :** सम्झौता बमोजिम शौचालय सहितको आवास इकाई निर्माण भएपछि मात्र आवास निर्माण कार्य सम्पन्न भएको मानिने छ।

८. **लागत सहभागिता योगदान र व्यवस्थापन :**(१) लाभग्राहीले कुल अनुदानको दश प्रतिशत रकम लागत सहभागिता वापत व्यहोर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको लागत सहभागिता श्रमदान, नगद वा निर्माण सामग्री जुनसुकै हुन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) मा उल्लिखित लागत सहभागिता वापत लाभग्राहीले कम्तीमा सुलभ शौचालय स्तरको एउटा शौचालय अनिवार्य रुपमा निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको शौचालय निर्माणका लागि शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईबाट प्राविधिक सहयोग उपलब्ध हुनेछ।

९. **निर्माण सामग्री उपलब्ध गराउने :**(१) आवास इकाई निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने जस्तापाता, सिमेन्ट, हुक, कब्जा, जस्ता निर्माण सामग्रीहरू लाभग्राही आफैले खरिद गर्नु पर्नेछ।

(२) लाभग्राहीले भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधिको प्रयोग गरी आवास इकाई निर्माण गर्नु पर्नेछ।

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

(३) निर्माण सामग्री परिवर्तन गर्दा थप रकम आवश्यक पर्ने भएमा सम्बन्धित लाभग्राहीलेनै व्यहोर्नु पर्नेछ र कम रकम लाग्ने भएमा सोही अनुसार मूल्याङ्कन गरी भुक्तानी गरिनेछ ।

१०. **कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूको भूमिका** :(१) कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि सहयोग पुऱ्याउन प्रदेश सरकारको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा एक कार्यक्रम समन्वय इकाई रहनेछ ।

(२) कार्यक्रम समन्वय इकाईको काम देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने तहबीच समन्वय गर्ने,

(ख) आवास इकाईको नक्सा तयार गर्ने तथा आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

(ग) कार्यक्रमको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने र भावी कार्यक्रमको लागि प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिमा सिफारिस गर्ने,

(घ) आवास निर्माण सम्पन्न नभएसम्म सम्बन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईले तोकेको कर्मचारीले निर्माण कार्यको रेखदेख तथा प्रगति प्रमाणित गर्ने ।

(३) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले कार्यक्रमको प्रगतिको आधारमा बजेट निकासा दिने र निर्माण कार्यको प्रगति लिई कार्यक्रम समन्वय इकाईमा प्रगति विवरण पठाउनु पर्नेछ ।

(४) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयमा आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई रहनेछन् ।

(५) कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको काम कर्तव्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने स्थलको अध्ययन गरी उपलब्ध जग्गा अनुसार आवास इकाई निर्माण कार्य कार्यान्वयन गराउने,

(ख) आवास इकाई निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

(ग) निर्माणाधिन आवास इकाईहरुको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्ने ,

(घ) सम्वन्धित स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गर्ने ,

(ङ) कार्यक्रमको अध्यावधिक कार्यको मेजरमेन्ट बुक राखी सोका आधारमा भुक्तानीका लागि शहरी विकास तथा भवन कार्यालयमा सिफारिस गर्ने ,

(च) कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी शहरी विकास तथा भवन कार्यालयमा पेश गर्ने ,

(छ) कार्यक्रम सम्बन्धी जानकारी गराई लक्षित वर्गलाई परिचालन गर्ने।

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

परिच्छेद-३

समिति सम्बन्धी व्यवस्था

११. **प्रदेश जनता आवास समन्वय समिति :**(१) कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था गर्न तथा कार्यक्रमको समन्वय र व्यवस्थापन गर्नका लागि प्रदेश स्तरमा देहाय बमोजिमको एक प्रदेशजनता आवास समन्वय समिति रहने छः-

(क)	मन्त्री, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	संयोजक
(ख)	सचिव वा प्रतिनिधि, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	सदस्य
(ग)	सचिव, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	सचिव वा प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	सदस्य
(च)	सचिव वा प्रतिनिधि, सामाजिक विकास मन्त्रालय	सदस्य
(झ)	महाशाखा प्रमुख, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	सदस्य सचिव

(२) प्रदेश भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा राज्यमन्त्री तथा सहायक मन्त्री रहेमा निजहरु प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिको सदस्यको रूपमा रहने छन्

१२. **प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी आवश्यक नीति, बजेट तर्जुमा तथा सम्वन्धित प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा कार्यान्वयन गरिने आवास संख्या निर्धारण गर्ने ,

(ख) कार्यकम कार्यान्वयनको क्रममा शहरी विकास तथा भवन कार्यालय तथा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने,

(ग) प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिबाट कार्यकम कार्यान्वयन हुने गाउँपालिका वा नगरपालिकाहरुको सूची सम्बन्धी जानकारी लिने,

(घ) कार्यकमको प्रगति समीक्षा गर्ने ,

(ङ) कार्यक्रम कार्यान्वयनसंग सम्बन्धित निकायहरूबीच समन्वय गर्ने ,

(च) कार्यक्रम कार्यान्वनको क्रममा आई परेका बाधा अड्चन फुकाउने ,

(छ) ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अनाथ बालबालिका र अपाङ्गता भएका लाभग्राहीले व्यहोर्नु पर्ने लागत सहभागिता रकम प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिको सिफारिस समेतका आधारमा छुट दिने,

(ज) कार्यक्रम लागू भएको स्थानमा आवश्यक पर्ने पूर्वाधार विकासको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने ,

सचिव

(झ) आवश्यकता अनुसार अनुगमन उपसमिति गठन गरी कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने गराउने ।

१३. **बैठक सम्बन्धी कार्यविधि** :(१) प्रदेशजनता आवास समन्वय समितिको वैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

(२) प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिले बैठकमा आवश्यक विज्ञ वा सम्वन्धित संस्थालाई आमन्त्रण गर्न सक्ने छ ।

१४. **प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रजनता आवास समन्वय समिति** :(१) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग पुऱ्याउन प्रत्येक प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रमा देहाय बमोजिम एक प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समिति रहनेछ :-

(क)	प्रदेश सभाको सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको प्रत्यक्ष निर्वाचित प्रदेश सभा सदस्य	संयोजक
(ख)	सम्बन्धित प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा मतदाता नामावलीमा नाम भएका सामानुपातिक प्रदेश सभा सदस्यहरु	सदस्य
(ग)	प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	सदस्य
(घ)	जिल्ला समन्वय समितिको जिल्ला समन्वय अधिकारी वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	सदस्य
(ङ)	सम्बन्धित क्षेत्रको म.न.पा./उ.म.न.पा./न.पा./गा.पा.को प्रमुख वा निजहरुले तोकेको प्रतिनिधि	सदस्य
(च)	सम्वन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालयका प्रमुख वा निजले तोकेको कार्यकम कार्यान्वयन कार्यालयका अधिकृतस्तरको प्राविधिक प्रतिनिधि	सदस्य सचिव

(२) समितिको संयोजकको अनुपस्थितिमा उपस्थित प्रदेश सभा सदस्यमध्ये जेष्ठ प्रदेश सभा सदस्यले संयोजक भई कार्य गर्नेछ ।

(३) जिल्लामा कुनै प्रदेश सभा सदस्य नरहेको वा नभएको अवस्थामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीले समितिको संयोजकको रुपमा कार्य गर्नेछ ।

१५. **प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार:** प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिबाट प्राप्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ,

(ख सम्वन्धित प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रको तत्काल कायम रहेका सबै गाउँपालिका वा नगरपालिकाका लक्षित वर्ग समेटी गाउँपालिका वा नगरपालिकामा छनौट

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

भएका गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सूची प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिमा पठाउने ,

(ग) कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रमा समन्वय कायम गर्ने,

(घ) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, निर्माण समिति र लाभग्राहीलाई आवश्यक सहयोग तथा निर्देशन दिने ,

(ङ) कार्यक्रमको कार्यान्वयन सम्वन्धमा अनुगमन गर्ने ,

(च) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखापरेका समस्या समाधान गर्ने ।

(छ) वृद्ध, एकल महिला, अनाथ बालबालिका र अपाङ्गता भएका लाभग्राहीले व्यहोर्नुपर्ने लागत सहभागिता छुटका लागि निर्माण समिति वा लाभग्राहीबाट मनासिव कारण तथा प्रमाण सहित अनुरोध भई आएमा प्रदेश जनता आवास समन्वय समिति समक्ष सो रकम छुटका लागि सिफारिस गर्ने ।

१६. **बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि** :(१) प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिको वैठक सम्वन्धी कार्यविधि सो समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रजनता आवास समन्वय समितिले आवश्यकता अनुसार बैठकमा अन्य विज्ञ तथा सम्बन्धित संस्थालाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

१७. **निर्माण समिति** : (१) न्यूनतम दश लाभग्राही परिवार भएको प्रत्येक बस्तीमा देहाय बमोजिमको निर्माण समिति रहनेछ :-

(क)	सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	संयोजक
(ख)	सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्षको रोहवरमा लाभग्राहीहरू मध्येबाट छनौट भएका कम्तीमा एकजनामहिला सहित बढीमा तीन जना	सदस्य
(ग)	सम्वन्धित शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईबाट खटाईएको प्राविधिक कर्मचारी-	सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क) र (ख) बमोजिम संयोजक र सदस्य छनौट हुन नसकेमा प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिले संयोजक र सदस्य छनौट गर्नेछ ।

१८. **निर्माण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : निर्माण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समिति र शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईबाट प्राप्त निर्देशन अनुरूप निर्माण कार्य गराउने ,

(ख) आवास निर्माणका लागि आवश्यक निर्माण सामग्री प्राप्त गराउने ,

(ग) पूर्वाधार र आवास निर्माण गर्ने विषयमा लाभग्राहीसँग सहमति कायम गर्ने ,

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

(घ) निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम गराउने,

(ङ) लाभग्राहीले व्यहोर्ने लागत सहभागिता बापत दफा ८ को उपदफा (३) बमोजिमको कार्य गराउने ,

(च) वृद्ध, एकल महिला, अनाथ बालबालिका र अपाङ्गता भएका लाभग्राहीले व्यहोर्नु पर्ने लागत सहभागिता छुट दिन प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र जनता आवास समन्वय समितिलाई सिफारिस गराउने,

(ज) शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको प्रत्यक्ष निर्देशनमा निर्माण कार्य व्यवस्थित ढङ्गले संचालन गर्ने ,

(झ) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयबाट स्वीकृत नाप नक्सा बमोजिम आवास इकाई निर्माण गर्न सहजीकरण गर्ने,

(ञ) स्वीकृत नाप नक्सा बमोजिम आवास इकाई निर्माण भए नभएको बारे प्रतिवेदन दिने ।

परिच्छेद ५
तालिम सम्वन्धी व्यवस्था

१९. **तालिमको व्यवस्था :**(१) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले प्रत्येक प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रमा भूकम्प प्रतिरोधी आवास निर्माण प्रविधि सम्वन्धी तालिमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले आवास इकाई निर्माणमा संलग्न हुने जनशक्तिलाई कार्यगत तालिमको व्यवस्था गर्नेछ ।

(३) आवास इकाई निर्माण तालिममा लाभग्राहीहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ।

(४) शहरी विकास तथा भवन कार्यालयले लाभग्राहीहरुलाई कार्यक्रम सम्वन्धमा सूसूचित गर्न अभिमूखीकरण तालिम संचालन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद- ६
विविध

२०. **निर्देशन पालना गर्नु पर्ने :** समन्वय समितिले कार्यक्रम कार्यान्वयनको सिलसिलामा दिएको निर्देशन सम्वन्धित निकायले पालना गर्नु पर्नेछ ।

२१. **विवादको समाधान :** कार्यक्रम कार्यान्वयन गराउने निकाय र निर्माण समिति वा लाभग्राहीहरु बीच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा प्रदेश जनता आवास समन्वय समितिबाट दिइने निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

२२. **फरफारक हुने** : कुनै लाभग्राहीले कुनै कारणवश निर्माण कार्य बीचैमा छाडेमा निर्माण भएको कार्यको मूल्याङ्कन गरी सोको खर्च फरफारक गरिनेछ।

२३. **बेच बिखन गर्न नहुने** : लाभग्राहीले आवास इकाई निर्माण सम्पन्न भएको मितिले दश बर्षसम्म बेचविखन गर्न गराउन हुँदैन।

२४. **कारबाही हुने** : आवास कार्यकमबाट लाभान्वित हुने उद्देश्यले कुनै व्यक्तिले झुटठा विवरण पेश गरेमा वा त्यस्तो व्यहोरा सिफारिस गरेको ठहर हुन आएमा त्यस्ता व्यक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ।

२५. **पुर्वाधार** : कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने स्थानका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पुर्वाधारहरु जस्तै सडक, खानेपानी, ढल, खुल्ला क्षेत्र लगायतको निर्माण कार्य समेत आवश्यकता अनुसार गर्न सकिनेछ।

२६. **अन्य निकायले सहयोग गर्ने** :प्रदेश सरकारको पूर्वाधार तथा अन्य सेवासंग सम्वन्धित निकायहरुले कार्यक्रम कार्यान्वियन भएका क्षेत्रमा सेवा तथा पूर्वाधार विस्तार तथा विकासका लागि सहयोग पुऱ्याउनु पर्नेछ।

२७. **दोहोरो आवास सुविधा नपाउने** :नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय सरकारबाट आवास इकाईको सुविधा प्रास गर्ने लाभग्राहीले यस कार्यविधि बमोजिम वा प्रदेश सरकारबाट यस्ता कुनै सुविधा पाउने छैन।

२८. **फेरबदल गर्न सक्ने** : लाभग्राहीले स्वीकृत नमुना आवास डिजाइनमा केही फेरबदल गरी निर्माण गर्न सक्नेछ। तर कम क्षेत्रफलको आवास इकाई निर्माण गरेको भएमा सोही अनुपातमा खर्च घटाई अनुदान रकम उपलब्ध गराईने छ।

२९. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने** : यस कार्यविधिमा लेखिएको विषयमा यसै कार्यविधि बमोजिम र नलेखिएको विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

३०. **असुल उपर गरिने**: जनता आवास निर्माण गर्ने रकम लिएपछि घर नबनाएमा उक्त रकम सरकारी बाँकी अनुसार असुल गरिनेछ ।

३१. **बचाउ** : नेपाल सरकारबाट विगतमा जनता आवास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७३ बमोजिम नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भएका र सो बमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्न छनौटमा परेका स्थानीय तह,सम्वन्धित स्थानीय तहको लागि निर्धारण गरिएको लाभग्राही संख्या र लाभग्राहीको छनौट यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिने छ।

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

३२. भुक्तानीको ढाँचा :

अनुदान रकम तीन किस्तामा उपलब्ध गराइने छ। सम्झौता भएपछि पहिलो किस्ता २५% रकम उपलब्ध गराईने छ। प्लिन्थ लेवल तयार भएपछि दोस्रो किस्ता ६०% रकम उपलब्ध गराईने छ। छाना तथा झ्याल ढोका र शौचालय निर्माणको कार्य सम्पन्न भएपछि बाँकी १५% रकम लाभग्राहीको खातामा उपलब्ध गराईने छ।

३३. सम्झौताका शर्तहरु :

(क) स्वीकृत नाप नक्शा अनुसारको आवास निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(ख) लागत सहभागिता वापत कम्तिमा सुलभ शौचालय स्तरको एउटा शौचालय निर्माण गर्नु पर्नेछ।

(ग) निर्माण स्थल क्षेत्रमा रहेका संरचनाहरू भत्काउने र सो बापत लाग्ने खर्च लाभग्राहीले ब्यहोर्नु पर्नेछ।

३४.सम्झौताका पक्षहरु :

शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको तर्फबाट	**लाभग्राहीको तर्फबाट**
कार्यक्रम प्रतिनिधि :	लाभग्राहीको नाम :
ठेगाना :	ठेगाना :
दस्तखत :	दस्तखत :
मिति :	मिति :
साक्षी : (१) श्री......................................	साक्षी : (१) श्री......................................

सचिव

प्रदेश सरकार
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

(दफा ६ को उपदफा(३) सँग सम्वन्धित)

शहरी विकास तथा भवन कार्यालय वा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई तथा सोभ्कै रकम प्राप्त गर्ने लाभग्राहीबीच गरिने संभ्कौताको ढाँचा

१. **सम्भ्कौता गर्ने पक्षहरु** : .... र.. ।

२. **कार्यकम स्थल** :- जिल्ला :- ....गाउँपालिका/नगरपालिका :- ....वडा नं :-

३. **उद्देश्य** : आवास निर्माण ।

४. **कुल लागत** : .... (लाभग्राहीको सहभागिता बापतको अंश समेत ।)

५. **प्रस्तावित निर्माण कार्य सम्पन्न हुने अवधि :**

(क) शुरु हुने मिति :- ..../........./.......

(ख) पुरा हुने मिति :- ..../......../......... सम्म

६. **खर्च व्यहोर्ने श्रोत :**

(क) कार्यकमबाट व्यहोरिने :-

(१) नगद रुपैया :- ....।-

(२) निर्माण सामग्री :-

(ख) लाभग्राहीबाट व्यहोरिने रकम :-

(१) नगद.रु..............................

(२) निर्माण सामग्री (मूल्यमा)............

(३) श्रम (मूल्यमा) :- ....

(४) कूल रकम :.........................

सचिव

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश सरकार
प्रदेश नं. ३
हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल

अनुसूची-२

जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत आवास निर्माण कार्यको लागि उपलब्ध गराउने अनुदान रकम

१. मिति २०७४/०४/२२ भन्दा अघि सम्झौता भएका क्रमागत रहेका आवास निर्माणको लागि तपसिलमा उल्लेख भए अनुसारको अनुदान रकम उपलब्ध गराउने ।

तपशिल :

सि.नं.	क्षेत्र/विवरण	प्रति आवास इकाई निर्माणको लागि उपलब्ध हुने अनुदान रकम (कन्टेन्जेन्सी समेत)	कैफियत
१	तराई क्षेत्र	२,२६,०००	
२	भित्री मधेश एवं पहाडी क्षेत्र	२,४६,०००	
३	हिमाली एवं दुर्गम क्षेत्र	२,६७,०००	

२. मिति २०७४/४/२२ भन्दा पछि सम्झौता भई आवास निर्माण कार्य भइरहेको र बाँकी सम्झौता हुन बाँकी रहेको आवास निर्माणको लागि तपसिलमा उल्लेख भए बमोजिमको अनुदान रकम उपलब्ध गराउने ।

३. तराई, पहाड र हिमाली क्षेत्रका सबै जिल्लाको लागि- रु. ३ लाख ५० हजार (कन्टिजेन्सी सहित) ।

सचिव